

Οι πρώτες αναθεωρήσεις της απογραφής

Του ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΡΔΕΛΗ, Διδάκτορα οικονομολόγου, επιστημονικού συνεργάτη του ΙΣΤΑΜΕ

Όπως είναι φυσικό, η ανάγνωση ενός προϋπολογισμού επικεντρώνεται στα στοιχεία του επόμενου έτους, που είναι και το κυρίως θέμα, και πολύ λιγότερο στα στοιχεία του προηγούμενου έτους, τα οποία μόνο ιστορική αξία έχουν. Όμως, κάποια στοιχεία του 2004 μού τράβηξαν το ενδιαφέρον.

Σκαλίζοντάς τα λίγο περισσότερο διαπίστωσα ότι δεν έχουν μόνον ιστορικό ενδιαφέρον αλλά και πολιτικό, γιατί μας δίνουν μια πιο ισορροπημένη εικόνα της περίφημης απογραφής και του ισχυρισμού ότι η **απογραφή** έγινε «για να γνωρίσει ο ελληνικός λαός την πραγματική κατάσταση της οικονομίας». Επειδή όμως η αποκάλυψη της «αλήθειας» μεταξύ άλλων οδήγησε σε υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας και έθεσε την οικονομία υπό επιτήρηση, αξίζει, νομίζω, να αναφέρουμε το στοιχείο.

Ενα κεντρικό σημείο της απογραφής ήταν η εκτίμηση των πλεονασμάτων των οργανισμών του Δημοσίου, κυρίως των ασφαλιστικών ταμείων, η ύπαρξη των οποίων μειώνει το έλλειμμα. Για τους κάπως μνημένους, τα ποσά αυτά συνήθως αναφέρονται ως «άσπρη τρύπα» του προϋπολογισμού. Η κυβέρνηση αναθεώρησε προς τα κάτω αυτά τα πλεονάσματα, με το πρόσχημα ότι οι υπηρεσίες δεν γνώριζαν επακριβώς αυτά τα πλεονάσματα και οι προηγούμενες εκτιμήσεις ήταν υπερβολικές. Ας δούμε όμως πώς τα νέα στοιχεία της ίδιας της κυβέρνησης αρχίζουν να αλλοιώνουν την εικόνα που είχε διαμορφωθεί.

Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2004, δηλαδή το Νοέμβριο του 2003, η τότε κυβέρνηση έκανε την εκτίμηση ότι τα πλεονάσματα αυτά για το 2004 θα ήταν 6.305 εκατομμύρια ευρώ. Το Νοέμβριο του 2004, δηλαδή μετά την **απογραφή** και με την κατάθεση του νέου προϋπολογισμού, η κυβέρνηση μείωσε αυτό το ποσό κατά 1.425 εκατομμύρια ευρώ, στα 4.880. Αυτό αύξησε το έλλειμμα του 2004 σχεδόν κατά 0,9 ποσοστιαίες μονάδες.

Ενα χρόνο μετά, δηλαδή σήμερα, στα απολογιστικά στοιχεία για το 2004 που περιλαμβάνονται στο νέο προϋπολογισμό, το παραπάνω στοιχείο αναθεωρείται εκ νέου στα 5.836 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή κατά 956 εκατ. ευρώ υψηλότερα από την εκτίμηση της απογραφής. Αυτό σημαίνει ότι, αν η εκτίμηση της απογραφής ήταν πιο κοντά στην πραγματικότητα, το έλλειμμα του 2004 δεν έπρεπε να είχε αυξηθεί παρά μόνο κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες.

Η διαφορά των 0,6 ποσοστιαίων μονάδων για το 2004, αν μη τι άλλο, μας υπενθυμίζει το μόνιμο πρόβλημα της διαφάνειας και της ποιότητας των στοιχείων. Αν η **απογραφή** είχε αποκαταστήσει την «πραγματική εικόνα της οικονομίας», το στοιχείο δεν θα άλλαζε εκ των υστέρων και το έλλειμμα του 2004 δεν θα ήταν 6,6% αλλά 7,2%, δεδομένου ότι όλα τα υπόλοιπα παραμένουν αμετάβλητα. Η διόρθωση όμως του στοιχείου της απογραφής σημαίνει ότι, αν όλα τα άλλα επιμέρους ελλείμματα παρέμεναν στα επίπεδα των εκτιμήσεων του Νοεμβρίου 2004, το συνολικό έλλειμμα θα έπρεπε να ήταν μόνο 6%. Επομένως, υπήρξε διεύρυνση άλλων επιμέρους ελλειμμάτων, ύψους τουλάχιστον 0,6 ποσοστιαίων μονάδων, που δεν κληροδοτήθηκαν από το ΠΑΣΟΚ αλλά οφείλονται αποκλειστικά στη διαχείριση της νέας κυβέρνησης. Ακόμη χειρότερα, δεν υπάρχει το παραμικρό σχόλιο για το πώς το κενό που άφησε η απόσυρση των 0,6 μονάδων της απογραφής (υπερ) καλύφθηκε από άλλες υπερβάσεις.

Εχουμε λοιπόν μια πρώτη, έμμεση έστω, μαρτυρία για την αναξιοπιστία της απογραφής. Αν όντως τα προβλήματα που κληρονόμησε η νέα κυβέρνηση είχαν διογκωθεί τεχνητά, τότε η κατηγορία της αντιπολίτευσης ότι η **απογραφή** έγινε κυρίως από πολιτική εμπάθεια έχει μεγάλη δόση αλήθειας.

Αυτό βέβαια δεν είναι το μόνο αξιοπερίεργο στοιχείο που καταφέραμε να εντοπίσουμε μέσα στο κουβάρι των αναθεωρημένων αριθμών. Ούτε το μέγεθός του αλλάζει ριζικά την εικόνα της οικονομίας. Αξίζει όμως να αναδειχτεί και, αφορμής δοθείσης, να διερωτηθούμε μήπως αξίζει να γίνει μια συστηματικότερη παρακολούθηση και καταγραφή των αναθεωρήσεων της απογραφής.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 30/11/2005

Copyright © 2006 X. K. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.